

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΙΑ, ΜΗΤΡΟΚΤΟΝΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΝΟΣΟΣ

Φράγκου Μ.¹, Μιχόπουλος Ι.², Δουζένης Α.³

¹Ιατρική Σχολή Αθηνών, ^{2,3}ΕΚΠΑ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σκοπός: Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας ήταν η **μελέτη του κλινικού προφίλ** των ατόμων που έχουν διαπράξει είτε πατροκτονία, είτε μητροκτονία και ο προσδιορισμός των χαρακτηριστικών τους.

Ένας ακόμα στόχος αυτής της μελέτης ήταν η προσπάθεια **ανάδειξης – πρώτον - της αντιμετώπισης που λαμβάνουν οι πατροκτόνοι και οι μητροκτόνοι** σε διάφορα νομικά συστήματα, και δεύτερον, των **προγνωστικών παραγόντων κινδύνου** που σχετίζονται με τη διάπραξη τέτοιου είδους ανθρωποκτονίας.

Η έρευνα αυτή δρομολογήθηκε από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το 2020 και διεξήχθη υπό την αιγίδα του Γενικού Νοσοκομείου «Αττικών», Β' Ψυχιατρικής Κλινικής (Αθήνα, Ελλάδα).

Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Σύμφωνα με την διεθνή βιβλιογραφία στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο αριθμός των δολοφόνων γονέων αντιπροσωπεύει περίπου το 2% όλων των ανθρωποκτονιών, στις οποίες τα θύματα γνώριζαν το δράστη. Κατά μέσο όρο, περίπου πέντε γονείς σκοτώνονται από τα βιολογικά παιδιά τους στις Ηνωμένες Πολιτείες κάθε εβδομάδα. Η δολοφονία του πατέρα είναι πολύ σπάνιο γεγονός εν συγκρίσει με τα χιλιάδες άτομα που συλλαμβάνονται κάθε χρόνο για δολοφονία.

Άλλες χώρες παρουσιάζουν παρόμοιες εκτιμήσεις. Πιο συγκεκριμένα, οι **πατροκτόνοι** αντιπροσωπεύουν το 2-3% σε ένα έτος στη Γαλλία, από το σύνολο όλων των ανθρωποκτονιών και το 9% των ανθρωποκτονιών που σημειώθηκαν σε οικιακό περιβάλλον στον Καναδά. Επίσης αντιπροσωπεύουν το 1.7% όλων των ανθρωποκτονιών κατά τη διάρκεια εννέα ετών στη βόρεια Πορτογαλία.

Σχετικά με τους **μητροκτόνους**, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία οι δράστες φέρεται να χαρακτηρίζονται από αντικοινωνική και αποκλίνουσα συμπεριφορά, ενώ μπορεί να διέπονται από απάθεια και να εκδηλώνουν ψυχοπαθητικά χαρακτηριστικά. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη μέχρι τώρα ερευνητική δραστηριότητα, οι μητροκτόνοι φαίνεται κατά κύριο λόγο να είναι άνδρες, μεσήλικοι και στην πλειοψηφία τους πάσχουν από παρανοϊκού τύπου σχιζοφρένεια.

Υλικό και Μέθοδος

Έγινε χρήση από την ερευνήτρια των ειδικά δομημένων ερωτηματολογίων **SCL-90-R-Self-Symptom Inventory**, **Mini International Neuropsychiatric Interview- Ελληνική Έκδοση 5.0.0 DSM-IV**, **CTQ Childhood trauma questionnaire**, ενώ ακόμα μελετήθηκαν τα πειθαρχικά αρχεία και οι ιατρικοί φάκελοι από τα σωφρονιστικά καταστήματα και τα ψυχιατρεία της χώρας, ούτως ώστε να εξεταστούν όχι μόνο τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε δράστη και των θυμάτων, αλλά και διάφορα ζητήματα που αφορούν το νομικό και θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας.

Αποτελέσματα

Στη μελέτη συμμετείχαν **50 άνδρες** δολοφόνοι, εκ των οποίων οι 47 (94% του δείγματος) ήταν Έλληνες και οι 3 (6% του δείγματος) ήταν αλλοδαποί.

- Σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα, η μέση ηλικία των συμμετεχόντων ήταν 45,70 έτη και η ηλικία τους τη στιγμή της διάπραξης δολοφονίας ήταν $M = 38,26$ έτη.
- 34 συμμετέχοντες (68,00% του δείγματος) διέπραξαν μητροκτονία, 15 συμμετέχοντες (30% του δείγματος) διέπραξαν πατροκτονία και 1 συμμετέχων (2% του δείγματος) σκότωσε και τους δύο γονείς.
- 30 από τους 50 άνδρες δολοφόνους (70% του δείγματος) διέπραξαν τη δολοφονία με μαχαίρι.

Περαιτέρω δεδομένα της έρευνας που θα αφορούν το κλινικό προφίλ των δολοφόνων, υπάρχουσες ψυχιατρικές διαταραχές τη στιγμή της διάπραξης εγκλήματος, αλλά και στοιχεία που θα αποσαφηνίζουν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκαν τα εγκλήματα, θα ανακοινωθούν εν ευθέτω χρόνω.

Συμπεράσματα

Το φαινόμενο της εγκληματογένεσης είναι πολύ-παραγοντικό, όπως έχει φανεί ήδη από τα πρώτα αποτελέσματα της έρευνας και γι' αυτό είναι αναγκαία η λεπτομερής εξέταση των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε υπόθεσης, όσο και των συνθηκών διάπραξης του εγκλήματος. Παρόλο που υπάρχουν ορισμένες έρευνες που υποστηρίζουν την ύπαρξη σοβαρών ψυχικών ασθενειών στους ενήλικους πατροκτόνους και μητροκτόνους, εντούτοις οι μελέτες που έχουν διεξαχθεί σε ψυχιατρικά νοσοκομεία και σωφρονιστικά ιδρύματα εξακολουθούν να είναι σπάνιες.